

Tárgya: Beszámoló Nagykarácsony Önkormányzatának 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Előadó: Szabóné Nyigrényi Judit jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése írja elő az önkormányzatnak, hogy minden év május 31. napjáig átfogó értékelést készítsen a **gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról**, amelyet a Képviselő-testület megtárgyal.

2012. évben Nagykarácsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2012. április 26-án tárgyalta meg és az 52/2012.(IV.26.) számú határozatában fogadta el a beszámolót. Az elfogadott beszámoló megküldésre került a Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalához. A beszámolóval kapcsolatban észrevétel nem érkezett.

Az értékelés **kötelező tartalmi követelményeit** a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete rögzíti.

A beszámoló anyaga a gyámügyi ügyintéző és a családgondozó által készített anyagból készült.

A beszámolóban bemutatásra kerül:

- az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatait előíró jogszabályok bemutatása;
 - a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátását biztosító rendszer ábrája
1. a település demográfiai mutatói
 2. a pénzbeli és természetbeni ellátások
 3. az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása
 4. a jegyzői hatáskörbe tett gyámhatósági intézkedések
 5. a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai.
 6. a jövőre vonatkozó javaslatok, célok
 7. a bűnmegelőzési program
 8. a települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatait előíró jogszabályok

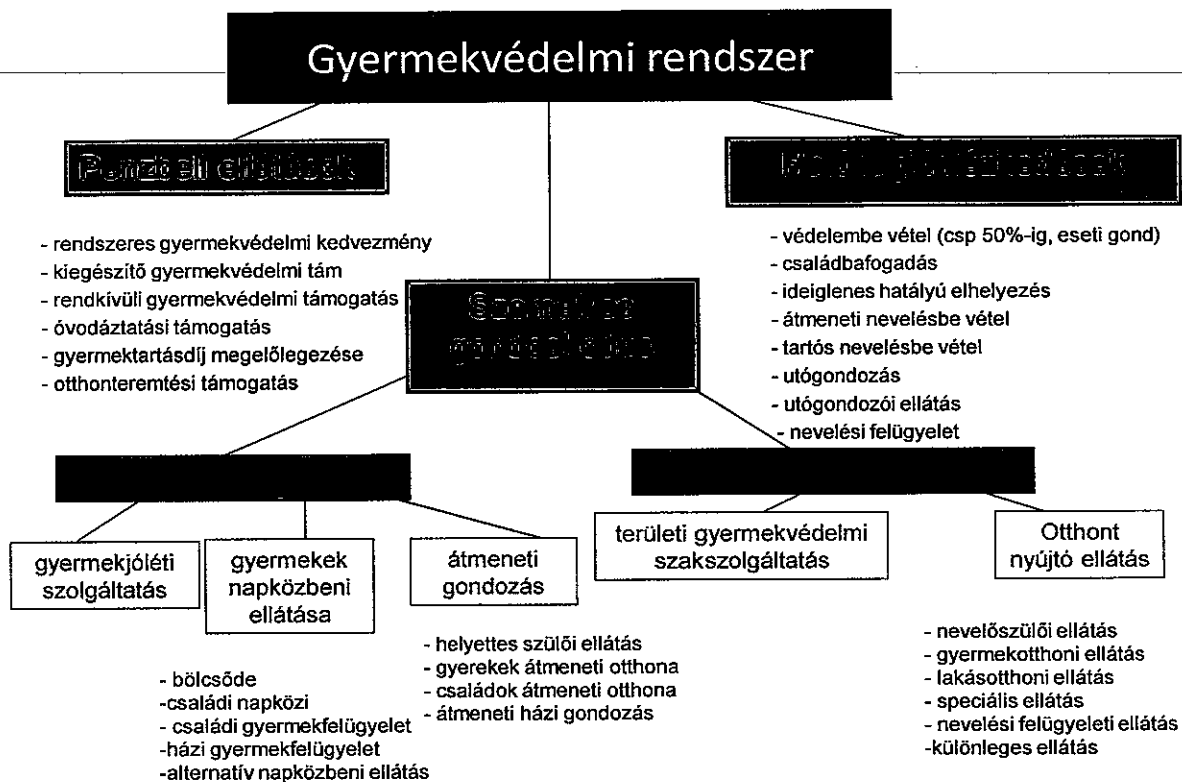
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény. A törvény célja: megállapítsa azokat az **alaptétő szabályokat**, amelyek szerint a **helyi önkor-**

mányzatok és a gyermekek védelmét ellátó **természetes és jogi személyek** segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a **szülői kötelességek** teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek **veszélyeztetettségének megelőzéséről** és megszüntetéséről, a **hiányzó szülői gondoskodás** pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi **gondoskodásból kikerült fiatal** felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátását biztosító rendszer ábrája

A kötelező tartalmi követelmények több ellátórendszert ölelnek fel, mely a gyakorlati munka során a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásában fokozatosságot jelentenek. Az első lépcső a kötelező **jelzőrendszerek**: védőnő, gyermekorvos, háziorvos, bölcsőde, óvoda, iskola. Ezt követik a **segítők**: családsegítő, gyermekjóléti, nevelési tanácsadó, szakpszichológus. Végül a **hatóságok**: jegyzői gyámhatósági intézkedések, szabálysértési intézkedések, rendőrhatalósági intézkedések, gyámhivatali intézkedések.

Nagykarácsony Önkormányzatának 2012. január 1. és 2012. december 31. napja közötti időszakban végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenysége a hatályos jogszabályok szerint.

1. A település demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Nagykarácsony község lakosainak száma 2012. december 31-i legyűjtés alapján 1.407 (2011-ben 1.423) fő.

0-2 éves	27 fő
3 éves	10 fő
3-5 éves	31 fő
6-13 éves	91 fő
14 éves	15 fő
15-17 éves férfiak	28 fő
15-17 éves nők	14 fő
18 éves férfiak	10 fő
18 éves nők	8 fő
19 éves férfiak	11 fő
19 éves nők	6 fő
20-29 éves férfiak	89 fő
20-29 éves nők	85 fő
ÖSSZESEN	425 fő
0-18 évig	234 fő

A 0-18 éves korosztályhoz tartozók száma 234 fő (2011-ben 254 fő), mely az összlakosság 16,63 %-át (2011-ben 17,8 %) jelenti.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

2.1 Pénzbeli ellátások

2.1.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Szociális rászorultság alapján *a jegyző által megállapítható ellátás.*

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, évente két alkalommal pénzbeli támogatásra, továbbá a külön jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Az ellátottak számának alakulása:

Ellátottak száma	2011	2012
Összesen	98	72
Kiskorú	90	62
Fiatal felnőtt	8	10

2012. december 31-én a kiskorú népesség 26,5 %-a (2011-ben 38,5 %) részesült ezen ellátási formában.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok száma 38 (2011-ben 47)

2012. július 1. és 2012. november 1. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők pénzbeli támogatása:

Időpont	Gyermekek száma	Családok száma	Összeg / Ft
2012. aug. 1.	76	42	440.800,-
2012. nov. 1.	72	38	417.600,-

2.1.2. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint. Havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22%-a, 2012-ben 6.270,- Ft. (léyen támogatás megállapítása iránt *kérelem nem érkezett* a korábbi években sem.

2.1.3. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A települési önkormányzat *képviselő-testülete által átruházott hatáskörben eljárva Nagykarácsony község polgármestere* rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti a gyermeket, ha az őt gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás természetbeni ellátás formájában is nyújtható, különösen a védelembe vett gyermekek számára. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása iránt *kérelem nem érkezett*.

2.1.4. Gyermekétkeztetés: a gyermekek napközbeni ellátása óvodai és iskolai étkezéssel történik. A gyermekvédelmi törvény szabályozza az étkezési térítési díjkedvezményre való jogosultság feltételeit.

- **Óvodai:**

kedvezményes étkező:	7 fő
ingyenes étkező:	17 fő
összes étkező:	42 fő

- **Általános iskolai:**

ingyenes iskolai étkező	23 fő
kedvezményes étkező	2 fő
összes étkező:	30 fő

Nagykarácsony Község Önkormányzata nyári étkeztetésben nem részesített egyetlen kiskorút sem, mivel az Önkormányzat nyári étkeztetést elősegítő pályázati lehetőséggel nem tudott élni, a pályázati kiírásban szereplő kritériumokat nem tudta teljesíteni.

3. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

3.1. Védelembe vétel

Azokban az esetekben, amikor a szülő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudta, vagy nem akarta, de alaposan feltételezhető volt, hogy segítséggel a gyermek fejlődése családi környezetben biztosítható, a gyermek védelembe vételére került sor.

2012. december 31-én nyilvántartott, védelembe vett kiskorúak száma: 1 fő (2011-ban 3 fő)

A védelembe vétel okai:

- Gyermeknek felróható magatartás

A családok száma, amelyekben a védelembe vett kiskorúak élnek: 1 (2011-ben 1)

Tárgyévben nyilvántartásba vett, védelembe vett kiskorúak száma: 1 (2011-ben nem volt)

Kiskorúak száma, akiknek védelembe vétele a tárgyévben megszűnt: 3

- Nagykorúvá válás miatt: 1

- A gyermek családban történő nevelkedése védelembe vétel nélkül is biztosítható: 2

A védelembe vétel felülvizsgálata során a fentiekben felsorolt megszüntetési eseteket kivéve a védelembe vétel fennmaradt.

3.2. Ideiglenes hatályú elhelyezés

A gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének családi környezetben történő súlyos veszélyeztetése miatt családból gyermek elhelyezésére nem került sor.

3.3. Családi pótlék természetbeni megállapítása

2009. szeptember 1-től a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénybe új 68/A.§ került beiktatásra.

A szabályozás szerint a települési önkormányzat jegyzője – a védelembe vétellel egyidejűleg vagy a gyermek védelembe vételének fennállása során **a családi pótlék gyermek után járó összegének legfeljebb 50%-a erejéig** a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról határozhat legfeljebb egy év időtartamra.

A gyermekjóléti szolgálat javaslatot tesz a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására pénzfelhasználási tervvel és eseti gondnok személyére vonatkozó javaslattal.

A családi pótléknak a gyermek szükségleteire történő felhasználás különösen: ruházat, tanyszer, élelmiszer, tápszer, gyógyszer, gyógyászati segédeszköz, tanulóbérlés és a gyermek korának megfelelő készségfejlesztő eszközök.

2011-ben ilyen javaslat nem érkezett a jelzőrendszer tagjaitól.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai

Felügyeleti szerv által végzett szakmai ellenőrzés 2012. évben nem volt.

5. A jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

Ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte, vagy más akadályoztatása miatt gyermeke nevelését családjában megoldani nem tudja, kérelmére, vagy beleegyezésével ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással a **gyermek átmeneti gondozását kell** biztosítani.

A gyermekvédelmi gondoskodásra irányuló hatósági intézkedések elrendelése előtt fordítsunk nagyobb figyelmet a gyermek helyettes szülőnél történő elhelyezésének lehetőségére.

Az elmúlt években megszorított **igazolatlan iskolai hiányzások** számának visszaszorítása érdekében határozottabb összefogásra van szükség az iskola, a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság, a kisebbségi önkormányzat és a szabálysértési hatóság munkatársai között. A megelőzés érdekében nyomon kell követni a gyermekek és fiatal felnőttek számára kiírt tanulmányi ösztöndíj pályázatokon való részvételt.

A szabadidő hasznos eltöltését célzó szabadidős programok szervezése, pályázatok figyelése, valamint a **község bűnprevenzív programjának elkészítése** szerepel még a jövőre vonatkozó célok között.

6. A bűnprevenzív programmal Nagykarácsony község nem rendelkezik.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A községben több civil csoportosulás működik. A csoportokban tevékenykedő emberek a helyi közösség legkülönbözőbb érdekeinek érvényesítését szolgálják. A szerveződések szerepet vállalnak a kultúra közvetítésében, az oktatás színvonalának emelésében, egészségügyi felvilágosításban, környezetvédelemben, környezetszépítésében, szabadidő hasznos eltöltésében, közbiztonság javításában. A szervezetek általában közös érdekek vagy érdeklődési körök mentén szerveződnek. Működésüket saját maguk szervezik. A szervezetek egy része bejegyzett, jogi személyiséggel rendelkezik, más részük klub jellegű csoportosulás, melyeket helyben szintén a civil szervezetek közé sorolunk. A legtöbb szervezet működésére jellemző a stabilitás, több éve működnek, állandó rendezvényeik vannak, stb. Esetenként előfordul egy-egy szervezet működésének szüneteltetése, vagy megszűnése, néha új szervezet alakul. A szervezetek tevékenységére jellemző a rendszeresen tartott összejövetelek szervezése, nagyobb ünnepek közös megtartása, alapítványi bálók szervezése. Esetenként közös rendezvények szervezése. A civil szervezetek folyamatos kapcsolatban állnak az önkormányzattal. A szervezetek részt vesznek a község által szervezett rendezvényeken.

A helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátása szempontjából legfontosabb feladatot a Helyi Polgárőr Egyesület lát el.

Tisztelt Képviselőtestület!

Kérem, vitassák meg és fogadják el az összeállított anyagot.

Határozati javaslat:

Nagykarácsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és elfogadta a „Beszámoló Nagykarácsony Önkormányzatának 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról” szóló előterjesztést.

A Képviselő-testület kötelezi a jegyzőt, hogy az elfogadott beszámolót küldje meg a Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalához.

Határidő: 2013. június 15.

Felelős: Szabóné Nyigrényi Judit jegyző

Nagykarácsony, 2013. május 23.

Szabóné Nyigrényi Judit
jegyző

Beszámoló a Gyermekjóléti Szolgálat 2012-es évi szakmai munkájáról

„Minden állami gyermekvédelem s a legtökéletesebb gyermekvédelmi törvények értéktelenek, ha hiányzik a társadalmi lelkiismeret, amelyik egyedül tudja a gyermekvédelmet élő valósággá tenni.”

(Dréhr Imre dr.1929.)

Gyermekjóléti szolgáltatás

A 2012-es évet már némi tapasztalattal a hátam mögött kezdhettem el Nagykarácsonyban, a Gyermekjóléti Szolgálat önálló családgondozójaként. Ebben az évben már a településen élő családok nagy számát ismertem valamilyen szinten. Legalábbis igyekeztem a családok helyzetét feltérképezni az előző év folyamán. Ebben folyamatos segítséget kaptam a körülöttem tevékenykedő kollégáim és a jelzőrendszer tagjai részéről.

A visszajelzések szerint az itt élő emberek bizalmukba fogadtak, és szívesen keresnek meg problémáikkal. Ezen problémák megoldására úgy érzem sikerült a megfelelő információs rendszert kiépítenem. Ez persze nem azt jelenti, hogy minden család problémájára azonnal tudom a megoldást, viszont tudom, hol és hogyan kell próbálkoznia. Persze mindig vannak újszerű, kihívást jelentő fennakadások egy-egy család életében, de valamiféle megoldási módot, intézményt, továbblépési lehetőséget, szakembert mindig tudunk megbeszélni.

A Gyermekjóléti Szolgálat célja, feladata

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki, egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, ill. a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló családgondozás körében amint Gyermekjóléti Szolgálatos családgondozó személyes segítő kapcsolat keretében: támogatom a gyermeket az őt veszélyeztető körülmények elhárításában

személyisége kedvező irányú fejlődésében, segítem a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében, kezdeményezem és a gyermeknek nyújtott gyermekjóléti ellátásokkal, összehangolom a szülők és más hozzátartozók részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.

Gyermekjóléti alapellátás

Az alapellátás, a veszélyeztetettség megelőzésére irányuló gondozási forma, amely önkéntes együttműködésen alapul. Családgondozóként az eset összes körülményeinek feltárása után mérlegelem, hogy a kialakult veszélyeztetettség megszüntethető - e az önként igénybe vehető alapellátásokkal vagy a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó, illetve egyéb hatósági intézkedés kezdeményezésére van - e szükség.

Az alapellátás megszűnésének oka lehet a családgondozás eredményessége, a 18. életév betöltése, valamint más településre történő elköltözés. A megszűnés nem minden esetben tekinthető véglegesnek, vannak családok, akik rövid időn belül visszakerülnek az ellátásba, mivel a pozitív változásokat nehezen tudják hosszabb távon fenntartani, így ismét a szolgálat látókörébe kerülhetnek. Abban az esetben, ha az alapellátás során a gyermek vagy a család nem tanúsít együttműködő magatartást, a Gyermekjóléti Szolgálat a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedések közül javaslatot tehet a gyermek védelembevételére, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésére. A Gyermekjóléti Szolgáltatás nem a bejelentett lakcím szerint vehető igénybe, hanem azon a településen, ahol a család életvitelszerűen tartózkodik.

Hét család tizenegy gyermeke esetében került megszüntetésre az alapellátás ebben az évben. Három gyermek esetében nagykorúság miatt, és hét gyermek esetében pedig költözés miatt szűnt meg a gondozásuk. Egy gyermek esetében pedig egyéb gyermekvédelmi intézkedésre, vagyis védelembé vételre kellett javaslatot tennem.

Sajnos ezen adatokból kitűnik, hogy az alapellátással a probléma megszűnt volna, ilyenről nem tudok beszámolni. Mert az általam gondozott családok életében, ha egy-egy problémát meg is tudtunk oldani, mindig adódott egy másik, és kezdhettük újból előlről a terveket, célokat, megoldásokat.

A 2012-es évben három család tíz gyermeke került alapellátásba. Két család öt gyermeke védelembé vétel megszüntetésével került a gyermekjóléti alapellátásba. Ennél a két családnál már javaslatot tudtam tenni a jegyző felé a védelembé vétel

megszüntetésére, mert a felülvizsgálat során megállapítást nyert az, hogy a veszélyeztető tényezők már nem állnak fenn, de azért az alapellátásban való gondozást még jónak láttam. Ezzel a szülő egyetértett, és vállalta az önkéntes együttműködést.

2012. december 31-én alapellátásban öt család tizennégy gyermeke részesült ellátásban.

Védelembe vétel

A védelembe vétel során mint családgondozó gondozási – nevelési tervet készítek a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapjait kitöltve, a Gyvt. 68.§ (4) bekezdésében meghatározott határidőre a szülő, a gyermek, az érintett személyek és – szükség esetén –szakemberek bevonásával. A gondozási – nevelési terv tartalmazza a veszélyeztető körülmények megjelölését, a védelembe vételhez szükséges változásokat, ennek elérése érdekében, más szakemberek, szülő és a gyermek feladatait határidők megállapításával.

A védelembe vétel során a feladatomban: a gondozási-nevelési tervben foglalt feladatok teljesítésének segítése, az érintett családtagok együttműködésének megnyerése a gondozás során, hogy sor kerülhessen a védelembe vétel megszüntetésére. Jegyző tájékoztatása – felülvizsgálat keretében – a védelembe vétel keretében történő gondozás tapasztalatairól.

Amennyiben a gondozási-nevelési terv megvalósítása szülő és a gyermek nem megfelelő együttműködése miatt nem lehetséges, írásban jelzem ezt a tényt az illetékes hatóság felé, illetve felhívom a gyermek és a szülő figyelmét arra, hogy a védelembe vétel eredménytelensége miatt a gyermekvédelmi gondoskodás más formájára kerülhet sor.

A 2012-es év során egy család három gyermeke esetében került megszüntetésre a védelembe vétel, alapellátás fenntartásával. Illetve egy család egy gyermeke ügyében került sor védelembe vétel elrendelésére.

Védelembe vétel keretében egy család egy gyermeke állt gondozásban 2012.december 31-én.

Átmeneti nevelésben élő gyermekek szüleinek gondozása

Az átmeneti nevelésben élő gyermekek családjának gondozása nagyon fontos feladat. A legfontosabb cél az, hogy a gyermek minél előbb visszakerülhessen

vérszerinti családjához. Ehhez azonban a szülőnek is alkalmassá kell válnia, ebben kell segítséget nyújtanom.

A 2012.12.31. állapot szerint egy családot segíték abban, hogy két kiskorú gyermeke minél előbb visszakerülhessen a nevelőszülőktől az édesapa gondozásába. Addig is a legfontosabb feladatom, hogy motiváljam az édesapát arra, hogy minél rendszeresebben tartsa gyermekeivel a kapcsolatot, illetve életkörülményeit minél előbb rendezze.

A gyámhivatal a gyermekek átmeneti nevelésbe vételét évente felülvizsgálja. A felülvizsgálat előtt kötelező feladatom a szülővel kapcsolatos információkat, változásokat megküldeni a gyámhivatal és a gyám, valamint a Szakszolgálat részére.

Iskolai igazolatlan hiányzások

Az igazolatlan mulasztásoknak hatósági következményei lehetnek. 1 óra igazolatlan mulasztás esetén az iskola a szülőt értesíti a hiányzásról. 2-9 óra igazolatlan mulasztásnál az iskola értesíti a gyermekjóléti szolgálatot, a gyermekjóléti szolgálat családgyógyozója felkeresi a családot. 10 óra igazolatlan óra esetén az iskola jelez a szülő, a gyermekjóléti szolgálat egyúttal az illetékes jegyző felé. 10 óra igazolatlan mulasztás esetén a jegyző végzés formájában figyelmezteti a szülőt, hogy 50 igazolatlan órától a családi pótlék megvonásra kerülhet.

A gyermekjóléti szolgálat a családot, szülőt, gyermeket felkeresi otthonában, intézkedési tervet készít, hogy ne forduljanak elő hiányzások. A tavalyi évben négy alkalommal kapott a Gyermekjóléti Szolgálat értesítést 10 órát meghaladó igazolatlan hiányzás miatt. Minden esetben intézkedési terv készítésével és személyes beszélgetéssel meg tudtuk előzni az igazolatlan hiányzások számának növekedését.

Egy alkalommal fegyelmi tárgyaláson kellett részt vennem egy nagyfiú igazolatlan hiányzásai és az iskolában tanúsított magatartása miatt. De a szülővel sikerült megbeszélni azt, hogy önként vállalja a gyermek beíratását egy másik oktatási intézménybe, ezzel a probléma megoldódott.

A fent leírtak esetén nagyon fontosnak a szülő/gondviselő, illetve a tanuló szoros együttműködése az iskolával és a gyermekjóléti szolgálattal. Az ifjúságvédelmi felelős az iskolában tanácsadás keretében folyamatosan segíti a gyermeket az erkölcsi nevelésben, felhívja a figyelmét a magatartási szabályokra, erősíti a pozitív magatartási normákat, emellett fontos a megfelelő szülői kontroll, valamint a feladatok teljesülésének segítése, ellenőrzése a családgyógyozó által.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai

A családok problémái, - amelyeket valamilyen módon kezelni kell - az esetek többségében nem önmagukban jelennek meg, hanem halmozottan fordulnak elő. A kezelendő problémák nagy részben a szülők helytelen életviteléből adódnak (szenvedélybetegség: alkoholizmus, szülői felelőtlen, gyermeket veszélyeztető magatartás, szülők konfliktusos kapcsolata, felelőtlenségből adódó anyagi problémák, például ide-oda költözés, a szülő megbízhatatlansága, gyermek érzelmi, értelmi elhanyagolása, lakókörnyezet elhanyagolása, higiéné hiánya, a gyermek motivátlansága a tanulásra, normakövető magatartásra). A gyermeknevelési problémák hátterében nevelésbeli problémák, hiányosságok nem megfelelő nevelési attitűd áll. Részint magatartászavar, teljesítményzavar valamilyen formája. Gyermeket veszélyeztető probléma a szülők elhanyagoló magatartása, illetve a családtagok, a szülők konfliktusos kapcsolata. További problémaként jelenik meg a család rossz szociális helyzete (munkanélküliség, megélhetési, lakhatási problémák).

Látogatásaim során a szülőket gyermeknevelési, életmód - és életvezetési tanácsokkal látom el, abból a célból, hogy olyan körülményeket tudjanak kialakítani a családban, amely a gyermek test, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését lehetővé teszi.

Felhívom figyelmüket arra, hogy a gyermek azokat a szokásokat, magatartásformákat, értékeket viszi tovább később majdani családjába, amit szüleitől átvesz. Ha erre a gyermek nem kap megfelelő mintát, nem lesz képes tekintettel lenni környezetére, könnyen sodródhat a disszocialitás felé. Ezért nagyon fontos a szülők által a pozitív családmodell kiépítése, mivel a család értékközvetítő rendszerként fogható fel és egyáltalán nem mindegy, hogy milyen értékeket közvetít a felnövekvő gyermeknek. A család épsége, az otthon érzelmi biztonsága adhat jó alapot az azonosulási folyamatok számára.

Családgondozói munkám során alkalmazott módszerek: problémafeltáró beszélgetés, segítő beszélgetés, célzott beszélgetés, tanácsadás. Ezen alkalmak részben a család otthonában történik családlátogatás keretében, a többi találkozás pedig az irodámban történt. Megfigyeltem, hogy teljesen más viselkedést tanúsítanak a saját otthonukban az ügyfelek, mint az irodámban. Mindkettőre szükség van a helyes következtetések levonásához.

Bűnelkövetés

A Dunaújvárosi Rendőrkapitányság egy alkalommal keresett meg, feltételezhetően egy nagykarácsonyi kiskorú által elkövetett bűncselekmény ügyében. A család

elmondására alapozva a gyermek ártatlanságát feltételeztük, és be is bizonyosodott, az ügyészség felmentette.

Két alkalommal pedig azért kaptam megkeresést a Rendőrkapitányságról, mert kiskorú veszélyeztetése merült fel két családban. Egyik ügyben sikerült megbeszélni azt, hogy félreértésen alapul a konfliktus, ezt tisztáztuk. A másik esetben pedig sajnos a szülők nem tudtak megegyezni gyermekük elhelyezése ügyében, ezért az illetékes Gyámhivatalhoz fordultak segítségért.

A gyermekjóléti szolgálat kapcsolattartása:

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatai közé tartozik az észlelő és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését. Az észlelő - jelzőrendszer képezi a szolgáltatás egyik alappillérét, mert az abban résztvevő szakemberek révén, a saját szakterületükön fellelhető, a családokkal és gyermekekkel kapcsolatos problémák jelzése során kerül a szolgálat látókörébe a megoldandó feladat. E jelzőrendszer egyúttal team munkát is jelent, mert a problémák összetettsége miatt megoldás is sokszor csak a szakterületek együttműködése során valósul meg.

Nagykarácsony településen az Általános Iskolával, az Óvodával, az Átmeneti Otthonnal nagyon jó kapcsolatot sikerült kialakítanom. A gyermekvédelemi felelősökkel és a vezetőkkel, háziorvossal is szinte napi kapcsolatot tartok fenn. A védőnővel közösen látogatunk sok családot, így segítve egymás munkáját. Illetve a körzeti megbízottunkkal is rendszeresen konzultálok.

Rendszeres megbeszéléseinkkel és folyamatos kapcsolattartásunkkal hatékonyan segítjük egymás munkáját abban, hogy a gyermekekkel kapcsolatosan felmerülő problémákat kezelni tudjuk közös erővel.

A jelzőrendszeri megbeszéléseinket is rendszeresnek és hatékonyak mondhatjuk, amelyek azért fontosak, hogy minél előbb kerüljön felszínre a probléma, illetve ezzel elősegítjük az információk áramlását. Ezt évente hat alkalommal kötelező megtartani. Illetve egy alkalommal tartottunk a településen Tanácskozást melynek célja, hogy a helyi jelzőrendszer összefogása, munkájuk javítása, értékelése. A megbeszélést kötelező megtartani, melyet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet ír elő.

Összegzés

Két év tapasztalata alapján mondhatom, hogy a családjaink körében erőteljesen jelen van a szülői aluliskolázottság és az alulképzettség, amely negatív mintaként szolgál a felnövekvő generáció számára. Saját elkeseredettségük, kilátástalanságuk miatt gyermekeiket nem motiválják az iskolai előmenetelükben, sőt sok ízben el sem várják, hogy iskolai teljesítményével a gyermek, egy esetlegesen sikeres életpályát alapozzon meg. A gyermekek emiatt nem igazán motiváltak a tanulásra, nincsenek reális céljaik a végzettség megszerzésében. A pályaválasztáshoz sem járnak el körültekintően, sem a szülők, sem a gyermekek. Sokszor rövidtávú célokat sem tudnak kitűzni maguk elé, csak segítséggel, nem hogy hosszú távú terveket szövögessenek.

Mindezek alapján úgy gondolom, hogy bizony nekünk, szakembereknek van dolgunk bőven. Ha a szülő nem képes rá, akkor nekünk kell felnyitni a gyermekek, fiatalok szemét, hogy hogyan tudnak a társadalom hasznos állampolgáraivá válni. És nem a segélyezés rendszerét jól kitanulni (mert bizony a segélyek feltérképezésében remekül teljesítenek), hanem a munkakeresésre, és a munkához való helyes hozzáállásra kell őket biztatni.

Ezért fontosnak tartom azt, hogy figyeljek a szakembereknek tartandó szakmai továbbképzésekre, tájékoztatókra, hogy tudásom, információim bővítésével segíteni tudjam a munkanélküli családtagok minél gyorsabb elhelyezkedését, hogy minél előbb be tudjanak, vagy vissza tudjanak illeszkedni a Munka Világába. Ezáltal gyermekeik előtt is pozitív példával járnának elől, és más szemszögből láthatnák a helyzetüket. Motiválni tudnák a felnövekvő gyermekeiket arra, hogy igenis érdemes tanulni. Ezáltal mindennapjaik is teljesen átértékelődnének.

Munkámat illetően még fontosnak tartom megjegyezni, hogy meglátásom szerint sokkal több időre lenne szükség, amit az ügyfelek megsegítésére kellene fordítani, mert a nehéz helyzetbe kerülő embereknek nincsen más segítségük, mint a helyi Polgármesteri Hivatal és a családgondozó.

Nagyon sokan keresnek meg különböző problémákkal, amely problémák nem feltétlenül anyagi jellegűek (hiszen a családgondozó pénzbeli segítséget nem tud nyújtani), sokkal inkább a családban előforduló egyéb fontos problémákkal, például tartós munkanélküliségből adódó konfliktusok, tehetetlenségérzés, csalódottság. Vagy éppen lakhatási probléma, párkapcsolati probléma, válással, gyermekelhelyezéssel kapcsolatos gondok, vagy akár szenvedélybetegség megoldásában.

Van, hogy egy-egy szülő csak megerősítést vár egy külső szakembertől, aki önbizalmát megerősíti, megnyugtatja, felvértezi néhány megoldási kulccsal, illetve

csak meghallgatja egy-egy óriási lelki problémáját, mert nincsen olyan családtag, barát, akire számíthatna.

De segítséget kérnek egészségügyi ellátások kapcsán időpontok kérésében, vagy egy-egy hivatalos dokumentum értelmezése, kitöltése, vagy épp egy kérelem, vagy levél megfogalmazása kapcsán, illetve hivatalok elérhetősége, szakemberek fellelhetőségében, elérésében, hiszen a családgondozó feladatai közé tartozik a közvetítés is.

Amire pedig sokkal több időt szeretnék fordítani, mert a legfontosabb lenne, a prevenciós tevékenységek. A felmerülő problémák megoldására fordított idő egy az egyben kitölti a munkaidőmet, így a prevencióra, vagyis a megelőzésre sajnos nem tudok időt szakítani és az adminisztrációról még nem is ejtettem szót, ami elég terjedelmes.

Pedig véleményem szerint Nagykarácsonyban a gyermekek, fiatalok számára szabadidős tevékenységek szervezésére, esetleg táborra, kirándulásokra való pályázatok keresésére, elkészítésére is szükség volna. Vagy egyéb a gyermekek informálására, tehetséggondozására irányuló támogatások felkutatására is szívesen szentelnék időt. És egyéb olyan tevékenységre, amire a pedagógusoknak már nincsen ideje, kapacitása, például a gyermekekkel való beszélgetés, mentális megsegítés beilleszkedési zavarok, vagy magatartási problémák oldásában, de főként megelőzésében.

A Nagykarácsonyban eltöltött munkaidőmet nagyon hasznosnak érzem. Rendkívül jó érzéssel tölt el, amikor egy-egy ember bizalommal fordul hozzám egy szívét nyomó belső magánügyével, és én segíteni tudok neki annak megoldásában. Úgy érzem, hogy ugyan nagy számokkal nem tudom kimutatni, de nagy szükség van a családgondozóra, és valóban van értelme ennek a segítő munkának.

Eddig még nem csalódtam a nagykarácsonyi emberekben, és megteszek mindent azért, hogy ők se csalódjanak bennem.

Nagykarácsony, 2013.05.13.

Tisztelettel:

Kis Erika
családgondozó